

Konferencia

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem rendezésében kedden Siófokon megkezdődött a VIII. európai határ-felületi kémiai konferencia. Az ötnapos tanácskozáson 15 ország mintegy 120 kutatója vesz részt. A konferencián számos olyan elméleti kérdést vitatnak meg, amely az olajbányászati, vegyipari, mezőgazdasági és környezetvédelmi feladatok megoldásához kapcsolódik.

A mobil art mestere

Szegeden, a Horváth Mihály utcai Képtárban különös és érdekes tárlat nyílt, mely modern hatású festményeken kívül, fénylő, elektromos szerkezetű mobilokat mutat be. E kinetikus művészet körébe sorolható alkotások rangos mestere, Szegedi Dobó Illés, helyi születésű, Budapesten élő művész, akinek közel félszázados — nemzetközi sikerekben gazdag — pályájáról lapunk hasábjain pár évvel ezelőtt már hírt adtunk.

A nálunk először szereplő, így novumot jelentő, változatos megoldású, szellemes szerkezetek között, itt láthatjuk azt a két megcsodálni való alumíniummobilt, melyek 1978/79-ben, a lengyelországi Koninban megrendezett nemzetközi Alumínium Biennálé kitüntetését, illetve nagydíjat nyerték el. Nem kevésbé figyelemre méltóak azok a Kék-moblok, melyek az idén készültek el, és most Szegeden kerültek elsőként bemutatásra. A hatvanas évtizedben konstruált bronzmobilokat, a hetven-nyolcvanas években felváltották a tükörrel, üveggel szerkesztett alumíniumműveket. E kinetikus alkotások lényege a mozgás és a fény. Orvosi vélemény szerint a mobilok megtervezést, szabályozott mozgás-, fény- és színvariációit megnyugtatóan — az idegeket, segítenek szétoszlatni, feloldani a nyomasztó lelki-hangulati ár-

Az ének szelleme

Kodály Zoltán, akinek centenáriumát az idén ünnepezzük, azt írta egyhelyűt: „Mechanizálódó kórnak olyan módon halad, melynek végén az ember géppé válik. Ettől csak az ének szelleme véd meg.” Ez a gondolat motuszkált a fejében, miközben hétfőn este a Tisza-szálló koncertteremben a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola 7. számú gyakorló általános iskolájának immár hagyományos, évi hangversenyét hallgattam. Tudvalevő, hogy Szegeden két iskolában folyik ének-zenei tagozatos képzés, ezek közül egyik a tanárképző gyakorló iskolája. Illik tehát, hogy e munka eredménye eljusson a falakon kívülre is, megismertesse e kollektív tevékenység eredményeivel a város érdeklődő közönségét is. A mostani koncertnek két szempontból is különös jelentősége volt. Egyrészt ebben az évben Kodály Zoltán születésének 100. évfordulóját ünnepelve az ének-zene oktatás az érdeklődés homlokterébe került. Másodsorban, hogy a gyakorló iskola ének-zenei oktatásának megteremtője, motorja és a Bartók Gyermekkórus vezetője, Erdős János tanár úr 25 éve vezet az együtttest.

A program méltó volt a kettős ünnephez. Az ének-zene tagozat alsó osztályai-ból szerveződött Kodály gyermekkórus és a főiskolások Bartók gyermekkórusa mellett sikerrel szerepelt a nem tagozatosokból szerveződött Mozart kórus, valamint a Bartók kórus egykori tagjából tíz éve alakult, s a Bartók Béla Mű-

Goethe-szobor

A német költőfejedelmek, Johann Wolfgang Goethének állítanak szobrot az ország egyik legnépesebb német nemzetiségű településén, a Baranya megyei Bolyban. Halálának 150. évfordulójára az idén emlékezzünk, szobra megalkotásának is ez adta az időszzerűségét. A helyi emlékmű egy-szersmind a német nemzetiségű lakosság kulturális hagyományainak ápolását

szolgálja, akárcsak a közeli Somberek községben 1979-ben felavatott Heine-szobor. A Baranya megyei tanács egy helyi származású művész, Trischler Ferencet bízta meg a feladattal: formálja meg szülőfalujának számára a német költőóriás szobrát. A mű az új általános iskola elé kerül: az oktatási intézmény a terv szerint Goethe nevét veszi majd fel.

Kiállítási napló

földi kritika nemcsak egy-ninek találta, hanem magyaros, népi eredetűnek is.” Ha megtekintjük — a mobilokkal együtt kiállított — kis méretű, finom tónusokra épített képeit, azt tapasztaljuk, hogy e lírai hangvételű szinkompozíciók a természet egy-egy tüneményes hangulatát sugallják.

Szeged képzőművészetének meghatározásánál számon kell tartanunk azokat az alkotókat, akik helyben születtek vagy fiatalon itt dolgoztak, s innen indultak el pályájuk kiteljesedése felé. Példaként elég ha közülük Csáky József, Buday György és Moholy-Nagy Lászlóra utalunk, akik külföldön letelepedve, s ott világhírű művészekké válva sem lettek hűtlenek ifjúságuk színteréhez, Szegedhez. A Budapesti élő helyi származású festők, szobrászok, grafikusok között is vannak, akik — mint most Szegedi Dobó Illés — alkotásaikat, a velük aratott nemzetközi sikerek után Tisza-parti városunkba is elhozták. E szép gesztusokban van valami a szülőhelyükről egykor elkerültek büszke-boldog beszámolójából, mely kölcsönösen jó érzést vált ki a hazalátogató művészekből és az alkotásaikban gyönyörködő tárlatlátogatókból.

Reméljük, hogy a differenciáltan újszerű kifejezési formákkal konstruált — a változatosságot, az örök mozgást sugalló — kinetikus munkáit itt bemutató művésznek egykori pátriájában, a modern plasztikai kompozíciókat megértő ígnykvő, becsülni tudó tárlatkedvelőink soraiban is sikere lesz. Úgy véljük, hogy Szegedi Dobó Illés, akit — a párizsi, római, hannoveri és más külföldi eredményes szereplései után — 1980-ban, a Poznanban rendezett nemzetközi plasztikai kiállításon, a „Mobil Art mestere” címmel tüntették ki, méltán számíthat a helyi közönség érdeklődésére is. A neves mester azt javasolta, hogy műzeumunkban hozzuk létre a Szegedről elszármazott művészek galériáját. Nyomatékosul és kedvet keltően felajánlotta, hogy saját mobiljai közül, egy alkotását, valamint a vele régi barátságban álló Schöffner Miklósnak, a Párizsban élő világhírű konstruktőrnek — aki Szegeden járt egyetemre — egy, az ő tulajdonában levő értékes művét a Móra Ferenc Múzeumnak adományozza. E pécsi példához hasonló nagyszerű terv mielőbbi megvalósítása szép feladatként áll előttünk. A „szegediség és európaiság” a művészetben is kimutatható kontaktusát, a múzeumban mostanság kialakított remek Buday-terem is jól tükrözi, amely egy folyamat kezdete lehet.

Szelesi Zoltán

Oklevél és jutalom

Az Állami Biztosító elismerő oklevélben és pénzjutalomban részesítette Hidvégi József hírlapírókat, aki április 27-én a Keleti pályaudvaron egy utast — aki rosszul ugrott fel a már mozgó vonatra, s így a magas pe-

A városi KISZ-bizottság ülése

A KISZ Szeged városi bizottsága, kedden a DELEP központi épületében tartotta soros ülését. Megtárgyalták a testület, valamint munkabizottságai és apparátusa munkarendjének, munkastílusának továbbfejlesztéséről, s az idei év politikai képzési feladatairól szóló javaslatokat.

Jelentés hangzott el az FMKT-szervezetek és a FAT helyzetéről. A Fialat Mérnökök és Közgazdászok Tanácsa — Szegeden a városi KISZ-bizottság kezdeményezésére 1976-tól — hivatott keretet, lehetőséget adni a fiatal műszakiaknak, közgazdászoknak, hogy részt vehessenek a tudományos kutatási, műszaki-fejlesztési és termelési felada-

tok végrehajtásában. Feladatuk továbbá, hogy segítsék az ifjúsági termelési mozgalmak szervezését, az időszzerű népgazdasági, munkahelyi, valamint politikai kérdések megvitatását. Az FMKT munkahelyi csoportjainak érdekvédelmi, érdekvédelmi feladatokat is el kell látniuk. A szegedi tapasztalatok szerint több helyen még alkalmazási szervezőknek, de akad jó néhány, amely a KISZ-szervezet segítségével eredményesen végzi munkáját. Például a MÁV-nál, az ATIVIZIG-nél, a DELEP-nél, a Volánnál.

A fiatal agrárszakemberek tanácsa rövidebb múltra tekint vissza, a szervezete feladatai hasonlóak az

FMKT-éhoz. A testület a FAT-okkal kapcsolatban megállapította, a rendszeresen munkaidő-beosztás nehezíti a fiatalok találkozását, hiányzik a téveszék és vezetőik közötti jó kapcsolat, a KISZ-szervezetek segítségével sem kielégítő az FMKT és a FAT-munka segítése érdekében a KISZ Csongrád megyei bizottsága és az MTE SZ Csongrád megyei elnöksége tavaly októberben kötött együttműködési megállapodást — e megállapodás máris, s a jövőben még inkább érezhető jótékony hatását.

Az ülésen összegezték a közelmúltban lezajlott Forradalmi Ifjúsági Napok szegedi tapasztalatait is.

Tanulmányi versenyek, pályázatok

Az Országos Pedagógiai Intézet tájékoztatta a középiskolákat az Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny 1981/82. évi eredményeiről. Korábbi információink több szegedi diák sikeréről adtak hírt, most teljessé válik a kép. Megyénkben még a következők jutottak be a legjobb 10 közé, s élveznek az értelesség vizsgamentességét, jeles minősítéssel.

Biológia szakosított tantervű osztályok versenyében 5. helyezést Blahó Gábor (Radnóti gimnázium, tanára Ésik Zoltán, Szolnok Jenőné), 8. helyezést Lódi Ágnes (Radnóti gimnázium, tanára Szolnok Jenőné). Kémia általános tantervű osztályok versenyében 4. helyen végzett Fazekas Gábor (hódmezővásárhelyi Bethlen gimnázium, tanára Hoeffler Józsefné). A szakosított orosz tantervű osztályok versenyében 10. helyen végzett Márki Aranka (Radnóti gimnázium, tanára Takács József).

Közreadták a Magyar Mezőgazdasági Múzeum Hazánk mezőgazdasága diák szemmel című pályázatának eredményeit. A pályázatra 2 ezer 186 dolgozat érkezett, s a szegedi Radnóti gimnázium tanulói idén is szépen szerepeltek, ismét elnyerték a főigazgatói díjat. A meghirdetett 9 témakörben a következő radnóti tanulókat díjazták:

I. díj: Szabó Emese, II. díj: Juhász Róbert, Kállai Róbert, Vastag Aladár, Monostori Tamás, Konti Gabriella, III. díj: Herke Edit, Turgonyi Éva, Budai Éva, Harmann Róbert. Dícséretben részesült Makula Éva, Kis Fekete Beáta, Völgyesi Erika, Bujdosó Ágnes, Tóth István, Timár Renáta, Bán Rita, Rigó Iván és Zsótér András.

A szegedi szakközépiskolák tanulói közül ugyancsak szép számmal érték el helyezést az Országos Szakmai Tanulmányi Versenyen.

Az Erdészeti szakközépiskolából a növénytermesztő-állattenyésztő szakon Bük József a negyedik helyen, Ördög Zoltán pedig az ötödik helyen végzett. (Mindkettő tanára Katona Jánosné és Nádaskay Gábor.) Az Építőipari szakközépiskolában a mélyépítési ágazaton szerepelt sikerrel két tanuló. Varga Tibor az I. he-

lyet, Frankó Attila pedig a III. helyet szerezte meg. (Mindkét tanuló tanára Firtás Zoltán.) A Körösi közgazdasági szakközépiskola tanulói közül a kereskedelmi gazdaságtan tantárgyból Magda Irén a nyolcadik lett, (Tanára Király Leventéné.) A Rózsa Ferenc szakközépiskolából az autógépész szakterületen Mester Tibor a II. helyezést érte el. (Tanára Urbán Sándor.) Az Egészségügyi szakközépiskola szakmai versenyében Csonka Erika jutott a III. helyre. (Tanára dr. Gál Györgyné.)

A Tisza-parti övönői szakközépiskolából Szabó Mária a hatodik, Szegedi Erzsébet pedig a 9. lett. (Felkészítő tanáraik: dr. Hofszang Józsefné, Kovács Iván, Mihalik Hajnalka, Szabó András, Urbán Sándorné és Vargáné Tóth Gizella.)

Megyei klubvezetők tanfolyama

Háromhetes bentlakásos tudományos kutatók, néptanfolyamot rendezett a Csongrád megyei Továbbképzési és Módszertani Intézet és a KISZ Csongrád megyei bizottsága a megye ifjúsági klubvezetőinek az újszegedi KISZ-iskolában. A május 3-tól 21-ig tartó kurzus célja, hogy a klubok vezetői olyan elméleti és gyakorlati ismereteket kapjanak, amelyek képessé teszik őket arra, hogy az ifjúsági klubok életében tapasztalható gondokat, hiányosságokat minél könnyebben főlismerjék, megszüntessék és így jobb közösségeket alakítsanak ki.

Előadások, önismereti és „vezetői helyzetpróba”-játékok, filmvetítések, klublátogatások szerepelnek a programban, s feltűnő, mennyire átfogó igényt kívánnak hozzájárulni a tanfolyamot rendező szervek Csongrád megye klubmozgalmának jobb színvonalához. A Budapesti Műszaki Egyetem filozófia tanszékének oktatója például a szocialista társadalom szerkezetéről, az életmód és a művelődés összefüggéseiről tartott előadást, de hallhatnák a résztvevők művelődéspolitikánk aktuális kérdéseiről, az audiovizuális eszközök szerepéről, a lélektan köréből a motivációról és az ifjúság életkori sajátosságairól, a beszédképtelenségről, az esztétikai nevelés módszereiről, ifjúságpolitikai kérdésekről és egészen gyakorlati, hétköznapi teendőkről (például a programtervezésről) is. Az MSZMP megyei bizottságának és oktatási igazgatóságának, továbbá a Népművelési Intézetnek munkatársai,

Az Egyesült Nemzetek Szervezete 1982. augusztus 9-től Bécsben rendez meg a világűr kutatásával és békés célú felhasználásával, foglalkozó, második nemzetközi konferenciát. Ebből az alkalomból a rendező bizottság a Magyar Tudományos Akadémiához intézett levelében 2 diák dolgozatának kiküldését tette lehetővé. A Hogyan alakíthatja az űrkutatás hazánkat és a világot? című, az ENSZ valamennyi tagállamától kért 2-2 dolgozatot nemzetközi bizottság zsűrizi.

A pályázatok elbírálása megtörtént. A Művelődési Minisztérium értesítése szerint a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára Révész Mihálynak, a Radnóti gimnázium tanulójának dolgozatát jutalomban részesítette, s azt angol nyelvre fordítva eljuttatta a nemzetközi bíráló bizottsághoz.

Újabb bútorok

Újabb bútorcsaláddal bővítette az élemez bútorok választékát a Győri Cardó Bútorgyár: most kezdtek meg a tavalyi BNV-n bemutatott Anitra fantáziavető szekrény sor gyártását. Az elegáns megjelenésű, színezett, pácolt bútor — amelyhez akasztós szekrény és üvegajtós könyvszekrény tartozik — a gyár tervezőinek munkáját dicséri.

Figyelembe véve a házgári lakások méreteit, s ugyanakkor gondolva a magánéleti épülő lakásokra is, a szekrényt alacsonyabb és közepmagas kivitelben állítják elő.